

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (Background and Rationale)

ภาวะการเจริญเติบโตและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน เจริญรุดหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น มีอำนาจการซื้อและบริการสูงขึ้น ประชาชนหันมาบริโภคสินค้าและบริการ ที่เป็นปัจจัยเสริมต่อการดำรงชีวิตสูงกว่าเดิม รวมทั้งการพัฒนาสังคมจาก แบบชนบท-เกษตรกรรม กลายเป็นสังคมเมือง-อุตสาหกรรม^(1,2) เกิดการอพยพย้ายถิ่นของแรงงานจากชนบทสู่เมือง⁽³⁾ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนวัยแรงงานกับครอบครัว เสื่อมคลายลง และยังมีผลต่อสภาวะสุขภาพอนามัยโดยรวม ทำให้เกิดโรคจากการทำงาน โดยเฉพาะสตรี⁽⁴⁾ ในปี พ.ศ.2541 เริ่มเข้าสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 โดยสาระสำคัญของการพัฒนาสาธารณสุข มีแนวคิดจากเดิมที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นจุดมุ่งหมายหลักของการพัฒนาเป็นการเน้น“คนเป็นศูนย์กลาง”⁽⁵⁾ ได้กำหนดภาพลักษณ์สุขภาพของคนไทยที่พึงประสงค์ ตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิในครรภ์มารดา จนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิตไว้เป็นกรอบของการพัฒนาด้านสาธารณสุข ดังนี้

คนไทยทุกคน ไม่จำกัดในเรื่อง เพศ อายุ อาชีพ ศาสนา ถิ่นที่อยู่ เชื้อชาติ การศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นคนที่มีความปกติสุข ทั้งมิติทางกาย ทางจิตใจ และทางสังคมโดย

1. เกิดและเติบโตขึ้นในครอบครัวที่มีความพร้อมและอบอุ่น
2. ได้รับการพัฒนาทั้งทางกาย ทางใจ และสติปัญญาดีพอที่จะปรับตัว และอยู่ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สามารถตัดสินใจในการบริโภคและมีพฤติกรรมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี มีจิตใจสบาย สงบ
3. มีหลักประกันและสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพที่สมเหตุสมผล สะดวก คุณภาพดี โดยมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมและเป็นธรรม
4. อยู่ในชุมชนที่เข้มแข็ง มีการรวมพลัง และมีความรับผิดชอบร่วมกันในการดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยเฉพาะเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้พิการ
5. ดำรงชีวิต และประกอบอาชีพ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีและปลอดภัย
6. มีอายุยืนยาวอย่างมีคุณภาพ ไม่เจ็บป่วยอย่างไม่สมเหตุสมผล และตายอย่างสมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

จากสาระสำคัญของการพัฒนาด้านสาธารณสุขนั้น ต้องมีการพัฒนาศักยภาพทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาอย่าง

มีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการพัฒนาสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวคน ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน สภาพแวดล้อม ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะคนในวัยแรงงานซึ่งเป็นกำลังหลักของครอบครัว เป็นผู้รับภาระในการเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว⁽⁶⁾ และเป็นผู้หารายได้เข้าสู่ครอบครัว ในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานที่ยังไม่ได้รับการเอาใจใส่ เป็นเหตุให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ความไม่ปลอดภัยในการทำงาน พบว่าในกลุ่มวัยแรงงานมีสถิติเกิดอุบัติเหตุมากที่สุดคือกลุ่มอายุ 15-24 ปี มีอัตราการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุสูงสุดเท่ากับ 48.51 ต่อประชากรพันคน รองลงมาคือกลุ่มอายุ 25-59 ปี เท่ากับ 36.9 ต่อประชากรพันคน⁽⁷⁾ และพบว่าประชาชนในภาคกลางมีอัตราป่วยสูงสุดร้อยละ 50.1 รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 49.2 ดังตารางที่ 1.1⁽⁸⁾ ทำให้เป็นปัญหาสุขภาพอนามัยในการทำงานที่มีแนวโน้มสูงขึ้น^(9,10)

ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนครั้งและอัตราของการเจ็บป่วยเฉียบพลันในช่วง 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามรายภาค

ภาค	จำนวนป่วย(ครั้ง)	อัตราป่วย(ร้อยละ)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	2,913	37.3
กลาง	2,027	50.1
เหนือ	1,682	43.2
ใต้	1,664	38.1
กรุงเทพมหานคร	1,031	49.2
รวม	9,317	41.9

ที่มา: การสำรวจสถานะสุขภาพอนามัยของประชาชนไทย พ.ศ. 2534

จากสภาพปัญหาดังกล่าวจะเห็นว่า วัยแรงงาน ซึ่งเป็นวัยที่ต้องเลี้ยงดูบุคคลอื่นในครอบครัว ก็ประสบปัญหาสุขภาพเนื่องจากพฤติกรรมของตนเอง และจากชีวิตความเป็นอยู่ เกิดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของตนเอง และบุคคลในครอบครัว^(11,12,13) และภาคกลางของประเทศไทย ก็มีปัญหาในระดับที่สูงกว่าภาคอื่น ๆ^(7,8) ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะทำการวิจัย เพื่อศึกษาภาพสุขภาพของประชาชนวัยแรงงานในภาคกลาง เพื่อทำให้ทราบขนาดของปัญหาและความชุกของโรค รวมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพได้ โดยเชื่อว่า ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาก่อนที่จะเกิดขึ้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คำถามของการวิจัย (Research Questions)

คำถามหลัก (Primary Research Question)

ความชุกของภาวะการเจ็บป่วยของประชาชนวัยแรงงานในเขตจังหวัดภาคกลางเป็นเท่าไร

คำถามรอง (Secondary Research Questions)

1. ประชาชนวัยแรงงานในเขตจังหวัดภาคกลางมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพเป็นอย่างไร
2. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ สภาพแวดล้อม รวมทั้งลักษณะและประเภทของงานที่ทำ มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพ และพฤติกรรมอนามัยของประชาชนวัยแรงงาน ในเขตจังหวัดภาคกลางอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives)

วัตถุประสงค์ทั่วไป (General Objective)

เพื่อศึกษาถึง ภาวะสุขภาพและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพของประชาชนวัยแรงงานในเขตจังหวัดภาคกลาง

วัตถุประสงค์เฉพาะ (Specific Objectives) เพื่อศึกษาถึง

1. ความชุกของภาวะการเจ็บป่วยของประชาชนวัยแรงงานในเขตจังหวัดภาคกลาง
2. พฤติกรรมดูแลสุขภาพของประชาชนวัยแรงงานในเขตจังหวัดภาคกลาง
3. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ สภาพแวดล้อม และลักษณะ และประเภทของงานที่ทำให้มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพ และพฤติกรรมอนามัยของประชาชนวัยแรงงาน ในเขตจังหวัดภาคกลาง

สมมุติฐานการวิจัย (Hypothesis)

1. ความชุกของภาวะการเจ็บป่วย ของประชาชนวัยแรงงาน ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาล น่าจะมีความแตกต่างกัน
2. พฤติกรรมดูแลสุขภาพของประชาชนวัยแรงงานในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาล น่าจะมีความแตกต่างกัน
3. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ สภาพแวดล้อม และลักษณะและประเภทของงานที่ทำ น่าจะมีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพและพฤติกรรมอนามัยของประชาชนวัยแรงงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย (Expected Benefit and Applications)

1. เพื่อทราบภาวะสุขภาพของประชาชนไทยวัยแรงงานในเขตจังหวัดภาคกลาง
2. เพื่อทราบปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนวัยแรงงาน อันจะเป็นประโยชน์ต่อยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุขต่อไป
3. เพื่อนำข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดบริการ ด้านการแพทย์ที่เหมาะสมแก่ประชาชนวัยแรงงานต่อไป
4. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ทั้งเรื่องของการทำงานและภาวะสุขภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่มนี้ มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงต่อไป

ตัวแปร (Variables)

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

1. ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของประชาชนวัยแรงงาน ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรส การศึกษา สถานภาพการทำงาน รายได้
2. ข้อมูลด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ เขตการปกครองที่อยู่อาศัย เช่น ในเขตเทศบาล นอกเขตเทศบาล
3. ลักษณะและประเภทของงานที่ทำ

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ภาวะสุขภาพและพฤติกรรมอนามัย

วิธีการหรือสิ่งแทรกแซง (Extraneous Variable)

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา ไม่มีวิธีการหรือสิ่งแทรกแซง

ข้อตกลงเบื้องต้น (Assumptions)

1. วันเวลาและสถานที่ที่ให้สัมภาษณ์ต่างกัน ในช่วงเก็บข้อมูลไม่มีผลทำให้คำตอบแตกต่างกัน
2. โครงการสำรวจการเปลี่ยนแปลงประชากร พ.ศ. 2538-2539 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ถือเป็นโครงการสำรวจขนาดใหญ่ที่มีความเชื่อถือได้สูงในการนำหน่วยตัวอย่างมาเป็นกรอบตัวอย่างสำหรับเลือกบุคคลตัวอย่างในครั้งนี้ได้

ข้อจำกัดของการวิจัย (Limitation)

เนื่องจาก การเจาะเลือดเพื่อตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจร่างกาย เช่น การชั่งน้ำหนัก การวัดส่วนสูง การวัดความดันโลหิตและชีพจร การวัดความยาวแขน ความยาวขา รอบเอว และรอบสะโพก ต้องได้รับความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่าง อาจจะมีผลทำให้จำนวนตัวอย่างของการเจาะเลือด และตรวจร่างกายไม่ครบตามขนาดที่ต้องการ

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย (Operational definitions)

ภาวะสุขภาพ(Health Status) หมายถึง สภาพความสมบูรณ์ทางด้านร่างกาย จิตใจ ที่ปรากฏหรือเกิดขึ้นกับบุคคล ภาวะสุขภาพที่ดี คือ มีโครงสร้างที่สมบูรณ์ สามารถทำหน้าที่ของตนได้อย่างเหมาะสม มีความแข็งแรง และไม่มีอาการของการเป็นโรค หรือทุกข์ทรมาน สามารถดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อม ได้ตามศักยภาพของตน สำหรับภาวะสุขภาพที่ไม่ดี คือ มีโรค มีความทุกข์ทรมานจากการเจ็บป่วย หรือความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ ในการวัดภาวะสุขภาพใช้วัดโดย ภาวะการเจ็บป่วย(Illness) ซึ่ง **ป่วย** หมายถึง มีโรคและปัญหาสุขภาพในระยะ 1 เดือนที่ผ่านมา

ไม่ป่วย หมายถึง ไม่มีโรคและปัญหาสุขภาพในระยะ 1 เดือนที่ผ่านมา

สุขภาพตนเอง หมายถึง สภาพะสุขภาพของบุคคลตัวอย่างที่มองภาพตัวเอง (Health perception) ในปัจจุบัน ดังนี้ :-

ไม่ค่อยแข็งแรง หมายถึง สภาพะสุขภาพที่บุคคลตัวอย่างมองภาพตนเองว่า สามวันดีสี่วันไข้ ต้องรับประทานยาบ่อย ๆ หรือต้องไปพบแพทย์บ่อย ๆ

แข็งแรง หมายถึง สภาพะสุขภาพที่บุคคลตัวอย่างมองภาพตนเองว่า สบายดี ไม่ต้องรับประทานยา หรือต้องไปพบแพทย์

ไม่แน่ใจ หมายถึง สภาพะสุขภาพที่บุคคลตัวอย่าง ไม่สามารถบอกได้ว่าตนเองมีสุขภาพอย่างไร อาจกล่าวว่ ไม่ทราบเหมือนกัน หรือ ไม่รู้ หรือ บอกไม่ถูก

เมื่อเปรียบเทียบกับคนในวัยเดียวกัน หมายถึง การมองภาพทางด้านสุขภาพของตนเองเปรียบเทียบกับมุมมองภาพทางด้านสุขภาพกับเพื่อน ๆ หรือคนรู้จักในวัยเดียวกัน ว่าเป็นอย่างไร

มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา หมายถึง อาการหรือโรค ที่บุคคลตัวอย่างรู้สึกว่าเป็นปัญหา เช่น อาการเป็นหวัด ห้อยร่วง ปวดหลัง ฯลฯ และอาการ หรือโรคเหล่านี้ มีความรุนแรงหรือไม่ พิจารณาจาก ความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันในที่นี้ หมายถึง กิจที่ทำเป็นประจำทุกวัน เช่น การปฏิบัติงานอาชีพ การทำงานบ้าน การทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นต้น

พฤติกรรมอนามัย หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ในการวิจัยนี้ ประกอบไปด้วย การออกกำลังกาย การสูบบุหรี่ การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และค่าดัชนีมวลกาย

วัยแรงงาน หมายถึง ประชาชนเพศหญิงและเพศชายที่มีอายุตั้งแต่ 13-59 ปี

เขตจังหวัดภาคกลาง หมายถึง จังหวัดที่อยู่ในเขตภาคกลางของประเทศไทย ซึ่งแบ่งตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ ดังนี้

ภาคกลางตะวันออก ได้แก่ ชลบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด และนครนายก

ภาคกลางตอนกลาง ได้แก่ สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา และอ่างทอง

ภาคกลางตะวันตก ได้แก่ กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี และสมุทรสงคราม

ภาคกลางปริมาณขาด ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร และนครปฐม
ชุมชนอาคาร หมายถึง เขตปฏิบัติงานในเขตเทศบาล ซึ่งประกอบด้วยจำนวนหลังคาเรือนประมาณ 60-250 หลังคาเรือน การแบ่งชุมชนอาคารได้กำหนดโดยใช้แผนที่ เพื่อให้พนักงานปฏิบัติงานสนามได้ทราบถึง อาณาเขต หรือบริเวณที่จะต้องปฏิบัติงานสำรวจ

เขตเทศบาล หมายถึง ท้องถิ่นซึ่งได้มีพระราชกฤษฎีกาออกตามความ ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 จัดตั้งขึ้นเป็นเทศบาล โดยกำหนดเขตพื้นที่ของเทศบาลนั้นไว้ด้วย

อายุ หมายถึง อายุปีเต็ม นับถึงวันเก็บข้อมูล

สถานภาพสมรส หมายถึง ความผูกพันระหว่างชายและหญิง ในการเป็นสามีภรรยา

โสด หมายถึง ผู้ที่ยังไม่เคยสมรส

สมรส หมายถึง ผู้ที่อยู่ร่วมกันฉันท์สามีภรรยา ไม่ว่าจะได้ทำการสมรสกันถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม

แยกกันอยู่ หมายถึง ผู้ที่มีได้อยู่ร่วมกันฉันท์สามีภรรยาอีกต่อไป

ม่าย หมายถึง ผู้ที่คู่สมรสได้ตายไปแล้วและขณะนี้ยังไม่ได้สมรสใหม่

หย่า หมายถึง สามีภรรยาที่หย่ากันโดยถูกต้องตามกฎหมาย

ลักษณะและประเภทของงานที่ทำ หมายถึง อาชีพที่ทำเป็นประจำและใช้เวลาเป็นส่วนใหญ่
สถานภาพการทำงาน หมายถึง สถานะของบุคคลที่ทำงานในสถานที่ทำงาน หรือ ในธุรกิจ แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ

นายจ้าง หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเอง เพื่อหวังผลกำไร หรือส่วนแบ่ง และได้จ้างบุคคลอื่นมาทำงานในธุรกิจในฐานะลูกจ้าง นายจ้างในที่นี้ มิได้หมายถึง ผู้ที่จ้างวานมาทำงาน

ประเภทงานในบ้านเรือน ซึ่งไม่เกี่ยวกับธุรกิจ เช่น ผู้ที่จ้างคนมาทำอาหารในบ้าน มาทำความสะอาดบ้าน มาซักผ้า ขับรถในบ้าน เป็นต้น

ประกอบธุรกิจส่วนตัว หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเองโดยลำพังผู้เดียว หรืออาจมีบุคคลอื่นมาร่วมกิจการด้วย เพื่อหวังผลกำไรหรือส่วนแบ่ง และไม่ได้ค่าจ้าง แต่อาจมีสมาชิกในครัวเรือน หรือผู้ฝึกงานมาช่วยทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนอย่างอื่นสำหรับงานที่ทำ

ลูกจ้าง หมายถึง ผู้ที่ทำงานโดยได้รับค่าจ้างตอบแทน เป็นรายเดือน รายวัน หรือรายชิ้น หรือเป็นค่าบริการ เป็นค่าตอบแทนงานที่ทำ ค่าจ้างอาจเป็นตัวเงินหรือสิ่งของก็ได้ ลูกจ้างแยกออกเป็น 3 ประเภท คือ ลูกจ้างรัฐบาล ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ และลูกจ้างเอกชน

ช่วยธุรกิจครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หมายถึง ผู้ที่ช่วยทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างในไร่นา เกษตร หรือในธุรกิจ ของสมาชิกในครัวเรือน

ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล หมายถึง แหล่งที่มาของค่าใช้จ่ายที่บุคคลตัวอย่างนำมาใช้ตอบแทนการรักษา

ยาสมุนไพร หมายถึง พืช หรือสัตว์ที่ใช้ทำเป็นเครื่องยา ซึ่งหาได้ตามท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น กระจ่าง ข่อย ชะพลู มะนาว มะกรูด เป็นต้น การใช้ยาสมุนไพรเพื่อการรักษาโรค อาจนำเอาพืช หรือสัตว์ ที่เป็นเครื่องยานั้นมาตาก ต้ม ต้ม บั่น ชี้แล้วต้ม ผ่นน้ำรับประทาน หรือ ทา หรืออื่น ๆ ก็ได้ โดยที่ไม่ได้รับประทานเป็นอาหาร

ซื้อยากินเอง หมายถึง การซื้อยาแผนปัจจุบัน เพื่อบำบัดรักษาการป่วยด้วยตนเอง รวมทั้งการซื้อยาโดยไม่รู้ชื่อยาจากหมอ การซื้อยาเก็บไว้ใช้เมื่อเจ็บป่วย

หมอพื้นบ้าน หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ในการรักษาโรค หรืออาการเจ็บป่วย โดยใช้ยาแผนโบราณ หรือยาสมุนไพร

กิจกรรมการออกกำลังกาย หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตัวอย่างกระทำเพื่อสุขภาพได้แก่ การวิ่งเพื่อสุขภาพ การเดินออกกำลังกาย การว่ายน้ำ การเล่นกีฬาต่าง ๆ ซึ่งมีโปรแกรมที่ต้องทำเป็นประจำ

นอนหลับเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมง หมายถึง การนอนหลับในเวลากลางคืน กรณีที่บุคคลตัวอย่างทำงานในเวลากลางวันหรือการนอนหลับในเวลากลางวันกรณีที่บุคคลตัวอย่างทำงานเวลากลางคืน

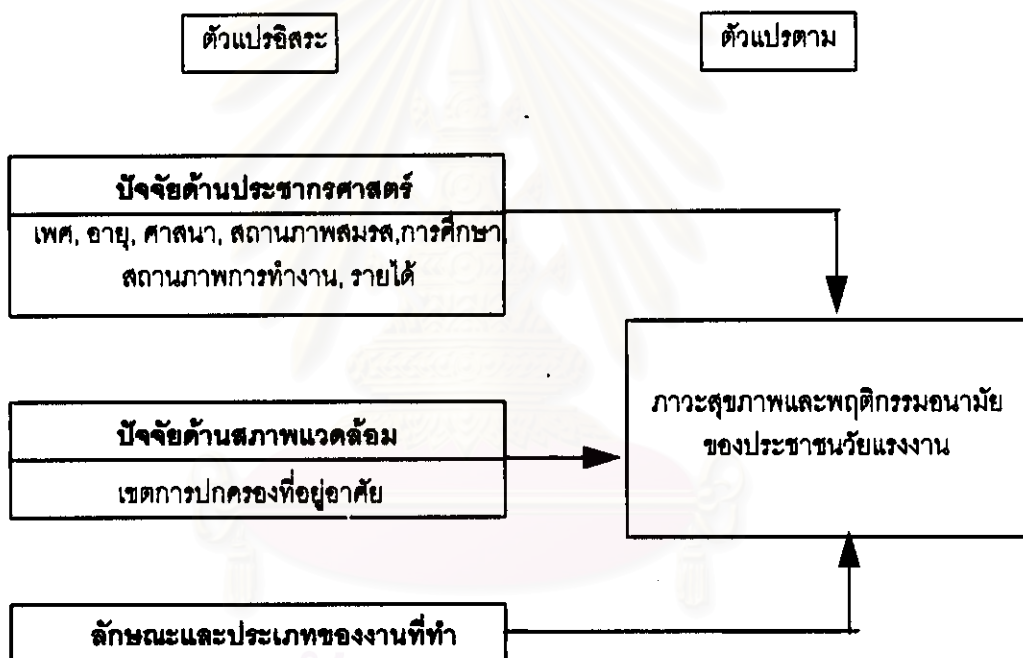
สุรา หมายถึง เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ได้แก่ สุราแม่โขง สุรา 28 ดีกรี เบียร์ วิสกี้ เป็นต้น

การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หมายถึง ผู้ที่ดื่มสุรา เบียร์ และวิสกี้ โดยนับรวมผู้ที่ดื่มทุกวัน วันเว้นวัน และบางวัน

ค่าดัชนีมวลกาย(Body Mass Index = BMI) หมายถึง ค่ามวลน้ำหนักในผู้ใหญ่อายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปทั้งชายและหญิง อีกรายการการศึกษาเรียกว่า ค่าตรวจวัดความหนาของร่างกาย คำนวณได้โดย น้ำหนักตัวเป็นกิโลกรัม/(ส่วนสูงเป็นเมตร)² และจัดภาวะโภชนาการเป็น 4 ระดับ คือ

- ค่า BMI น้อยกว่า 20 หมายถึง น้ำหนักต่ำกว่าปกติ
- ค่า BMI 20-25 หมายถึง น้ำหนักปกติ
- ค่า BMI 25.1-30 หมายถึง น้ำหนักเกินปกติ
- ค่า BMI มากกว่า 30 หมายถึง มีภาวะอ้วน

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual framework)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย